
Gemeenteraad

Portefeuillehouder: Michiel Wouters

Van team: Team Financiën

Adviseur: Fred Ruiten

E-mail: f.ruiten@denhelder.nl

Classificatie: **Openbaar**

Kenmerk: **2020-027703**

Begrotingswijziging: **Nee**

Onderwerp: raadsvoorstel ondersteuning Helderse ondernemers uit steunfonds

Publiekssamenvatting:

De gemeenteraad heeft op 11 mei 2020 beslist om het Helders steunfonds in te stellen om de negatieve effecten van de coronacrisis op te vangen met een bedrag van € 2 miljoen. Een deel van dit budget kan ingezet worden om de meest getroffen ondernemers in de detailhandel en horeca in onze gemeente te ondersteunen met een regeling die effectief en beheersbaar is. Ook moet een regeling voldoen aan eisen van rechtmatigheid. Om een juridische basis hiervoor te leggen moet er een verordening worden vastgesteld.

Geadviseerd besluit

1. Vaststellen 'Verordening tijdelijke tegemoetkoming huisvestingslasten voor detailhandel en horeca gemeente Den Helder 2020'.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

Door de coronacrisis zijn inwoners, bedrijven en instellingen zwaar geraakt. Gelukkig heeft het Rijk vrij snel maatregelen genomen waardoor personeelskosten voor een belangrijk deel vergoed worden, waardoor bedrijven niet massaal ontslag hebben hoeven aan te vragen. Naast de personeelskosten drukken ook de (andere) vaste kosten op veel ondernemers, nl. de huisvestingslasten. Daarom hebben sommige verhuurders reeds afspraken gemaakt om de huurkosten te verlagen dan wel de inning van de huur uit te stellen. De gemeente krijgt echter berichten dat de huisvestingskosten wel eens teveel worden en de oorzaak worden dat zij toch moeten stoppen. Het zou een verlies voor Den Helder zijn in meerdere opzichten als bij meerdere ondernemers in de detailhandel en horeca de deuren definitief gesloten worden door een incidentele gebeurtenis als deze crisis. Zeker gezien de investeringen die de gemeente de afgelopen jaren heeft gedaan om bijvoorbeeld een levendig centrum te krijgen.

De gemeenteraad heeft op 11 mei beslist om het Helders steunfonds in te stellen om de negatieve effecten van de coronacrisis op te vangen. De vraag is of met behulp van dit steunfonds een regeling mogelijk en gewenst is om een deel van de meest getroffen ondernemers te ondersteunen met een regeling die effectief en beheersbaar is. Ook moet een regeling voldoen aan eisen van rechtmatigheid en toegestane staatssteun. Om een juridische basis hiervoor te leggen moet er een verordening worden vastgesteld.

Doelen en resultaten

Het is wenselijk een regeling vast te stellen die ondernemers in de detailhandel en horeca tegemoet komt in de huisvestingskosten. Die regeling moet beheersbaar en effectief zijn. Daarom stellen wij een zodanige regeling voor waarbij wij ervan uitgaan dat zowel verhuurder, eigenaar als gemeente grosso modo een derde van de huisvestingslasten (huur dan wel rente en aflossing van een pand) voor hun rekening nemen. Wij verwachten hierdoor verhuurders nadrukkelijk te stimuleren een stap te zetten en ondernemers in de detailhandel en horeca een iets meer lucht te geven waardoor de continuïteit een betere kans krijgt.

De beoogde resultaten zijn dan het voorkomen dat teveel ondernemers failliet gaan en dit leegstand betekent in zowel het stadshart als in de rest van het winkelaanbod in de gehele gemeente.

Kaders en omstandigheden

Om ondernemers tegemoet te kunnen komen moet er een juridische basis zijn. De bijgaande verordening is daarvoor het instrument. Hiermee kan worden overgegaan tot een rechtmatige uitkering aan ondernemers.

Om een administratief lichte regeling te maken om de uitvoeringskosten en –tijd te beperken is gekomen tot een regeling met o.a. de volgende aspecten:

- Sluit aan bij de TOGS-regeling;
- Het moet gaan om bedrijven die verlies lijden als gevolg van de coronacrisis;
- De verhuurder wordt nadrukkelijk gestimuleerd om ook mee te doen met een tegemoetkoming in de huurkosten en de ondernemer zelf moet ook meedoen met een regeling. Waardoor elke partij een derde van de kosten voor zijn rekening neemt.

Vraag is of niet alle ondernemers die verlies lijden in aanmerking zouden moeten komen. Er is gekozen voor een specifieke regeling om het aanbod van winkels en horeca en daarmee ook de levendigheid van het stadshart en de winkelcentra zoveel mogelijk in stand te houden. Dat is niet alleen van belang voor de inwoners maar ook voor de bezoekers en toeristen in de stad. Deze deelnemers hebben bij uitstek te maken met relatief hoge huisvestingskosten.

De criteria van het Helders steunfonds zijn o.a. dat bijdragen uit dit fonds als een soort laatste vangnet moeten werken. Als er andere regelingen zijn, dan gaan die voor. De omvang van de steunfonds is € 2 miljoen; deze zal voor diverse doeleinden moeten worden gebruikt. Een regeling voor ondernemers moet daarom geen opendeinde-regeling zijn. Berekend is dat een bijdrage voor 2,5 maand (halve maand maart, april en mei) van € 200.000 per maand (in totaal € 500.000) grotendeels toereikend zou moeten zijn. Er is bereidheid om ook een bijdrage uit het Helders ondernemersfonds te verwachten zodat een hoger bedrag beschikbaar is. En ook de Rabobank heeft aangegeven een bijdrage te willen verstrekken. Daarmee kan een eventueel tekort worden opgevangen.

Een regeling moet effectief zijn maar ook eenvoudige en snel uitvoerbaar. Daarom wordt voorgesteld om bedrijven die aan de criteria voldoen een bijdragen in de huisvesting te geven van maximaal € 800 per maand; in totaal € 2.000 voor 2,5 maand dus. Daarmee wordt, rekening houdend met gemiddelde normen voor de m2-huurprijs van de detailhandel, een vergoeding van circa een derde verstrekt.

Argumenten en alternatieven

Instandhouden kwaliteit binnenstad

Onze gemeente, Zeestad en Helder Vastgoed BV hebben miljoenen in de herstructurering van de binnenstad gestoken conform het Uitwerkingsplan stadshart 2008-2018. Deze investeringen zouden voor niets zijn geweest wanneer veel ondernemers failliet gaan. Daarom is het van belang om na te gaan of de gemeente een bijdrage kan leveren die helpt om deze infrastructuur zoveel mogelijk in stand te houden. De leegstand is al aanzienlijk in het stadshart. Daarom wordt gewerkt aan concentratie, het zogenaamde compacte winkelhart. Onder meer te bereiken door de overgebleven winkels van de aanloopstraten te verhuizen naar met name Beatrixstraat, Spoorstraat- West en Keizerstraat, zijnde het kernwinkelgebied. Wanneer de bedrijven in het kerngebied failliet zouden gaan en er ontstaat leegstand doet dat af aan de doelstelling van een levendig stadshart, terwijl de ontwikkeling de goede kant op ging.

Instandhouden van een voldoende winkelaanbod voor inwoners, bezoekers en toeristen

Voor inwoners maar ook voor bezoekers en toeristen is een voldoende winkelaanbod van belang als een kwaliteit van het wonen en recreëren. Den Helder wil de aantrekkelijkheid als woongemeente vergroten. Het helpen voorkomen dat ondernemers door een incidentele crisis definitief verdwijnen is daarbij een concreet risico. Een regeling die daarbij effectief is, is van groot belang.

Instandhouden werkgelegenheid

Het Mkb is een belangrijke banenmotor. Het sluiten van ondernemingen vergroot de werkloosheid en verkleint dus de mogelijkheden om mensen met een uitkering uit te laten stromen. Dat kan weer tot hogere kosten voor de gemeente leiden. Door deze regeling wordt een bijdrage geleverd aan het instandhouden van werkgelegenheid.

Verdeling lasten

Bij vastgoed zijn er drie partijen betrokken: de verhuurder, de huurder en indirect de overheid die het algemene belang vertegenwoordigt. De crisis raakt ons allemaal en daarom lijkt het redelijk om de pijn over deze drie partijen te verspreiden: ieder een derde deel. Er zijn al vastgoedeigenaren die hun huren tijdelijk hebben verlaagd, met het oog op kwetsbare winkels en horecabedrijven die al hun omzet hebben zien verdampen, al is het maar omdat verhuurders zelf ook niet bij faillissementen gebaat zijn. Maar er zijn ook vastgoedinvesteerdere die zich onvermurwbaar tonen en geen uitstel dulden, laat staan kortingen geven. Deze vastgoedeigenaren moeten ook over de streep getrokken worden. Dat lukt mogelijk door een appèl door middel van bovengeschetste verdeling.

Als winkels en horeca weer open kunnen, moeten zij zich aanpassen aan de anderhalvemeter economie. Voor velen zal dat een langdurig omzetverlies betekenen. Dat houdt in dat ook

ondersteuning waarschijnlijk langduriger gewenst is, maar inzicht in hoe lang alles gaat duren ontbreekt nu nog.

Generieke regeling

Voor de overheid is het belangrijk dat een regeling generiek is, dat gelijke gevallen zoveel mogelijk gelijk behandeld worden. Aan de andere kant moeten de middelen effectief ingezet worden. Dus zoveel mogelijk gericht zijn op ondernemers die het moeilijk hebben. Voor de uitvoerbaarheid en de kosten van uitvoering moet de regeling ook eenvoudig zijn. Door een aantal criteria in de verordening op te nemen wordt hieraan zoveel mogelijk tegemoet gekomen.

Beheersbaarheid kosten

Bij de berekening van de kosten van een regeling lijkt een bijdrage van maximaal 2,5 maand € 200.000, eventueel aangevuld met een bijdrage uit het Helden ondernemersfonds en van de Rabobank toereikend. Detailhandel gericht op de verkoop van levensmiddelen lijkt geen (extra) steun nodig te hebben en zo is er nog een aantal zaken waar dit voor geldt. Er is een bepaling opgenomen die er voor zorgt dat er niet meer dan € 500.000 wordt uitgekeerd ten laste van de gemeente.

Bestuurlijke vernieuwing

De gemeente wil samen met allerlei partners de problemen van de stad aanpakken. De raad heeft gevraagd om middelen te beschikking te stellen om de negatieve effecten van de coronacrisis op te vangen. Met deze inzet van middelen kan gezamenlijk verantwoordelijkheid worden genomen om de positieve ontwikkeling van de Den Helder vast te houden.

Het voorstel leent zich op grond van de Referendum Verordening gemeente Den Helder 2012 artikel 2. onder k; Uitzonderingsbepalingen verordeningen, niet voor het houden van een referendum

Duurzaamheid

Het instandhouden van detailhandel en horeca helpt mee om een duurzame exploitatie mogelijk te maken. En investeringen die in het verleden zijn gedaan niet te vernietigen.

Financiële consequenties

Berekend is dat met een bijdrage van 2,5 maand van € 200.000 (in totaal € 500.000) een belangrijk deel van de verwachte kosten kan worden opgevangen. Deze kunnen worden bekostigd uit het door de raad ingestelde steunfonds. De verwachting is dat dit onnodig werkgelegenheidsverlies bij deze bedrijven ook enigszins verkleind wordt en daarmee een mogelijk beroep op uitkeringen van de gemeente.

Uitvoering en planning

Na vaststelling van de verordening door de raad kan zo snel mogelijk worden overgegaan tot uitvoering van de regeling. De voorbereidingen daartoe zijn in volle gang.

Communicatie

Een persbericht wordt uitgebracht mede om de desbetreffende ondernemers te wijzen op de mogelijkheden.

Den Helder, 19 mei 2020

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Jeroen Nobel

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, sweeping oval shape on the left and a series of vertical and horizontal strokes on the right.

secretaris
Robert Reus

A handwritten signature in black ink on a dotted background. The signature is enclosed within a large, hand-drawn oval shape.

Raadsvergadering d.d.	2 juni 2020
Besluit nummer	2020-027703
Onderwerp	raadsvoorstel ondersteuning Helderse ondernemers uit steunfonds

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 19 mei 2020,

besluit:

1. Vaststellen 'Verordening tijdelijke tegemoetkoming huisvestingslasten voor detailhandel en horeca gemeente Den Helder 2020'.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 2 juni 2020